

VÄSTERÅS STAD

Äldrenämnden

Kallelse och föredragningslista

Enligt uppdrag	Ordförande Bengt-Åke Nilsson
Sammanträdesdatum	20 juni 2022
Plats och tid	Kommunfullmäktiges sessionssal, 13:00
Ledamöter	Ordförande Bengt-Åke Nilsson (L) 1:e vice ordförande Jonas Cronert (S) 2:e vice ordförande Anna Nordin (M) Lena Burström (S) Owen Olofsson (S) Indi Persson (C) Jan-Erik Jansson (M) Caroline Frisk (SD) Amanda Grönlund (KD)
Ersättare	Lena Söderberg (S) Jacob Axelson (L) Elisabeth Elander (L) Karin Larses (C) Caroline Närhi (MP) Leif Ringström (M) Daniel Bruce (M) Anette Hult (M) Alexander Savander (-)
Ersättarnas tjänstgöringsordning	(S): S, MP, C, L, V, M, KD, SD (L): L, C, S, MP, M, KD, V, SD (C): C, L, MP, S, M, KD, V, SD (MP): MP, S, C, L, V, M, KD, SD (M): M, KD, C, L, MP, S, V, SD (SD): SD, KD, M, L, C, S, MP, V (V): V, S, MP, C, L, M, KD, SD (KD): KD, M, C, L, S, MP, SD, V

1 Dnr AN 1829518-
Protokolljustering

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden utser Anna Nordin (M) eller Jan-Erik Jansson (M) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.
2. Justeringen äger rum den X klockan X.

2 Dnr AN 1829525-
Anmälan av extra ärenden

3 Dnr AN 1829532-
Fastställande av föredragningslista

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att ärende 1-12 är offentliga och behandlas på den öppna delen av sammanträdet.

ALLMÄNHETENS FRÅGESTUND

max 15 minuter

4 Dnr AN 2022/00074-1.2.3
Anmälan av handling juni 2022

Förslag till beslut

Allmänna handlingar anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Allmänna handlingar inkomna till nämnden under perioden 2022-05-14--2022-06-08 redovisas i form av:

1. Postlista för äldrenämnden
2. Inkomna domar från förvaltningsrätten, kammarrätten och högsta förvaltningsdomstolen

5 Dnr AN 2022/00082-1.2.3
Anmälan av delegationsbeslut juni 2022

Förslag till beslut

Delegationsbeslut anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut redovisas för nämnden i form av följande listor:

1. Förteckning över delegationsbeslut registrerade i äldrenämndens diarieserie ÄN under perioden 2022-05-14--2022-06-08
2. Förteckning över delegationsbeslut enligt bostadsanpassningsbidrag under perioden maj 2022
3. Förteckning över delegationsbeslut enligt SoL under perioden maj 2022
4. Förteckning över anställningsbeslut under perioden maj 2022
5. Äldrenämndens arbetsutskotts protokoll 7 juni 2022

6 Dnr AN 1812092-
Informationsärende - Månadsstatistik

Förslag till beslut

Informationen förklaras mottagen.

7 Dnr AN 2022/00229-8.5.1
Inställelsetid vid anrop via trygghetslarm

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av rapporten daterad 10 juni 2022 och lägger den till handlingarna och uppdraget avslutas.

Ärendebeskrivning

Vid äldrenämndens sammanträde den 22 februari behandlades ett ärende som handlade om inställelsetiden för hemtjänstpersonalen efter att kund har larmat via sitt trygghetslarm. Bakgrunden var att det hade uppmärksammats att inställelsetiderna kunde vara upp till två timmar.

Äldrenämnden beslutade att tillskjuta extra medel till de två kommunala utförarna. Syftet med medlen var- och är, att minska inställelsetiden när en person har larmat och när larmet kräver ett hembesök.

De två kommunala utförarna ansvarar för trygghetslarm och tillsammans är antalet trygghetslarm cirka 3 100 st. Uppdraget mellan äldrenämnden och de kommunala utförarna har uppdaterats och det framgår att inställelsetiden är 30 minuter när larmet kräver hembesök hos kunden. Resurs-förstärkningen startade mellan vecka 9 och 13 i takt med att utförarna kunde tillsätta de personella resurserna.

Enheten Hemtjänst landsbygd, natt och trygghetslarm klarar med resursförstärkningen en inställelsetid på 30 minuter eller mindre i 83 % av ärendena. De extra resurserna kostar i år drygt 3,5 mnkr och på årsbasis 4,2 mnkr. Den genomsnittliga inställelsetiden är 19 minuter.

Skultuna kommundelsförvaltning klarar med resursförstärkningen en inställelsetid på 30 minuter eller mindre i drygt 70 % av ärendena. De extra resurserna kostar i år drygt 1,5 mnkr och på årsbasis 2 mnkr. Den genomsnittliga inställelsetiden är 27 minuter.

Långa avstånd, mycket larm eller skiftbyte är exempel på orsaker som kan ge längre inställelsetider än 30 minuter. Med resursförstärkningen finns

personal och bil att tillgå i större omfattning jämfört med tidigare och innebär ökade förutsättningar att infria en kortare inställetid.

I flera av larmärendena förekommer att utföraren kommer överens med kunden om att komma senare när utföraren har ett inplanerat besök i området där den larmande personen bor. I de fallen finns därför en acceptans hos kund, men ger sämre statistik vad gäller inställetid. Förvaltningens bedömning är att om målsättningen skulle vara att alltid lyckas med en inställetid på 30 minuter, skulle det kräva ytterligare förstärkta resurser i termer av ökade ersättningar till utförarna för att möjliggöra en än högre bemanning. Det skulle även kräva att ha fler bilar redo på landsbygd och i ytterområden i väntan på inkommande larm. Det skulle bli en dyr lösning.

Med de inställetider som denna uppföljning visar, bör det anses vara godkända resultat. Trygghetslarmen är en viktig del för människor att skyndsamt få hjälp och som namnet visar, ingjuta trygghet hos människor. Trygghetslarmen kan dock inte jämföras med andra samhällsviktiga funktioner med uppdrag att rycka ut vid akuta händelser.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av rapporten daterad 10 juni 2022 och lägger den till handlingarna och uppdraget avslutas

8 Dnr AN 2021/00862-2.6.1

Upphandling avseende funktion för trygghetsskapande teknik för särskilt boende

Förslag till beslut

Äldrenämnden uppdrar till vård- och omsorgsförvaltningen att genomföra funktionsupphandling för trygghetsskapande teknik som omfattar 11 verksamheter samt teckna avtal med tilldelad anbudsgivare.

Ärendebeskrivning

Flertalet av stadens särskilda boenden för äldre har i dagsläget gamla system för trygghetsskapande teknik med tekniska problem. Ett större antal servicehus och äldreboenden har i nuläget övergångsavtal för den trygghetsskapande tekniken som löper ut under 2022. Vissa verksamheter saknar helt avtal för drift, service-och support.

Äldrenämnden gav hösten 2021 besked till förvaltningen att alla avtal för trygghetsskapande teknik skyndsamt skulle upphandlas. Äldrenämnden har också tagit beslut att genomföra en funktionsupphandling för trygghetsskapande teknik för Ängsgårdets äldreboende samt vid kommande nybyggnationer.

Mot bakgrund av detta ser förvaltningen behov av att genomföra en funktionsupphandling gällande trygghetsskapande teknik som omfattar 11 verksamheter, varav 7 äldreboenden, 2 servicehus och 2 kombinerade servicehus och äldreboende med totalt 638 lägenheter.

Upphandlingen planeras att publiceras i slutet av juni 2022 med en beräknad tilldelning hösten 2022. Det uppskattade totala värdet för upphandlingen är drygt 20 miljoner för en avtalsperiod på 8 år.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden uppdrar till vård- och omsorgsförvaltningen att genomföra funktionsupphandling för trygghetsskapande teknik som omfattar 11 verksamheter samt teckna avtal med tilldelad anbudsgivare.

9 Dnr AN 2020/00299-8.5.2 Nybyggnation av Stenkumla äldreboende på Råby

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att godkänna hyresofferten om 9 715 000 kr/år gällande äldreboende Stenkumla.

Ärendebeskrivning

Hemsö Fastigheter AB äger en tomt på Stenkumlavägen på Råby, där de är intresserad av att bygga både bostäder och ett äldreboende.

I juni 2020 tog äldrenämnden beslut om att en förstudie skulle genomföras avseende möjligheten att upprätta ett äldreboende på tomten. Teknik- och fastighetsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med Hemsö genomfört förstudien och upprättat ritningar för boendet. Äldreboendet kommer att omfattas av 60 lägenheter, gemensamhetsytor, personalytor samt trädgård.

Utifrån förstudien har teknik- och fastighetsförvaltningen till äldrenämnden inkommit med en hyresindikation.

Hyresindikation uppgår till 9 715 000 kr/år. Avgående hyresintäkter för 60 lägenheter uppgår till cirka 3 960 000 kr/år.

Om hyreskostnaderna efter genomförd upphandling av byggnationen visar att hyresindikationen behöver ökas med mer än 10 % krävs att nya nämndbeslut tas.

Kommunen är enligt Socialtjänstlagen (SoL) skyldiga inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre personer som behöver särskilt stöd. För att det ska vara möjligt att lyfta momsen krävs att ansvarig nämnd fattar beslut om att inrätta boendet som ett särskilt boende enligt Socialtjänstlagen 5 kap § 5. Detta beslut ger nämnden ett 18% momsavdrag på hyran om 1 054 620 kr/år.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar att godkänna hyresofferten om 9 715 000 kr/år gällande äldreboende Stenkumla

10 Dnr AN 2022/00660-2.5.3
Inrätta äldreboendet Stenkumla som en särskild boendeform enligt Socialtjänstlagen

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar inrätta Stenkumla äldreboende enligt Socialtjänstlagen 5 kap § 5.

Ärendebeskrivning

Kommunen är enligt Socialtjänstlagen (SoL) skyldiga upprätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre personer som behöver särskilt stöd.

Stenkumla äldreboende ligger lokaliserat på Råby, boendet har 60 lägenheter, personalytor och gemensamhetsytor samt trädgård. Fastighetsägare är Hemsö fastigheter AB.

För att det ska vara möjligt för nämnden att lyfta momsens på hyran krävs att ansvarig nämnd fattar beslut om att inrätta boendet som ett särskilt boende enligt Socialtjänstlagen 5 kap § 5. Detta beslut ger nämnden ett 18% momsavdrag på hyran.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar inrätta Stenkumla äldreboende enligt Socialtjänstlagen 5 kap § 5.

11 Dnr AN 2022/00481-1.7.1
Informationsärende - Sänk tröskeln till en god bostad - utredning av förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning (SOU 2022:14)

12 Dnr AN 2019/00692-1.3.6
Utformning av innehåll under det beslutade hemtjänstbesöket

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

I april 2019 beslutade äldrenämnden att uppdra till förvaltningen att se över möjligheterna att i riktlinjen för biståndsbedömning återkomma med förslag som ger hemtjänstkunden tillsammans med hemtjänstutföraren frihet att besluta om innehållet vid det beslutade hemtjänstbesöket.

Ärendet har varit föremål för flera beredningar vid äldrenämndens arbetsutskott och sammanträde och vid flera tillfällen varit planerade för att vara beslutsärende, för att sedan återremitteras. Detaljerna om bland annat

ärendets gång, lagstiftning och konsekvensanalyser finns beskrivet i bilagt yttrande.

Efter sammanträdet i april bad förvaltningen majoritetens företrädare att själva formulera ett förslag till beslut som visar på vilket sätt friheten ska ta sig uttryck. Majoriteten har lämnat ett förslag som det har gjorts konsekvensanalyser på.

Majoritetens förslag till beslutsformulering är följande: *Kunden har rätt att fritt välja, vad som ska utföras vid hemtjänstbesöket, 2-5 timmar/månad av den biståndsbeslutade tiden.*

Om äldrenämnden beslutar att öka valfriheten så att kunden fritt kan välja vad som ska utföras vid hemtjänstbesöket, 2-5 timmar per månad av den biståndsbeslutade tiden, får det genomslagskraft på en rad områden. Flera frågor måste ha ett svar innan ett iscensättande. Rättssäkerheten och likställigheten hotas, riktlinjen för biståndsbedömning måste revideras och riskbedömning på arbetsplatser ska göras.

Reformen kommer även att påverka ekonomiskt och förvaltningens bedömning är att ökad utbetald ersättning kommer att ligga inom intervallet 29-43 mnkr på helårsbasis, men kan bli så mycket som 71 mnkr. Med förslaget skulle underskottet för hemvården öka totalt sett. Innan beslut tas om en generösare hållning måste nämnden ha en plan för hur reformen ska finansieras.

Förvaltningens bedömning är att kundens valfrihet inte ska röra någon annan insats än bland dem som kunden är beviljad. Det ligger i sakens natur att en person som är beviljad en insats för att få sina behov tillgodosedda och för att i lagens mening uppnå en skälig levnadsnivå, inte kan välja något annat som önskas i stället.

Förvaltningen avråder äldrenämnden från att fatta beslut om en valfrihet som är utöver den enskildes biståndsbeslut. Om nämnden ändå beslutar enligt majoritetens förslag till beslut, behöver förvaltningen följa den ekonomiska utvecklingen och vid behov lyfta en ökad volymutveckling till den äldrenämnd som tillträder i höst. Förvaltningen råder äldrenämnden till att på olika sätt informera kunderna om att de har valfrihet inom sitt biståndsbeslut och att de kan omdisponera sina beviljade insatser från en dag till en annan i dialog med sin utförare

**HÄR SLUTAR SAMMANTRÄDETS ÖPPNA
DEL!**

13 Dnr AN 2022/00470-1.7.1
Remiss - Handlingsplan för en hållbar plastanvändning i Västerås 2022-2025

Förslag till beslut

Äldrenämnden antar yttrandet daterat den 23 maj 2022 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Vård och omsorgsförvaltningen har fått möjligheten att vara remissinstans avseende Remiss - Handlingsplan för en hållbar plastanvändning i Västerås 2022-2025.

Vård och omsorgsförvaltningens (VOF) bedömning är att handlingsplanen är relevant och beskriver betydelsen av en långsiktig och hållbar vägledning kring inköp, återvinning och ökad kunskap om plastanvändning.

Vidare är Vård och omsorgsförvaltningen välvilligt inställda till att genomföra ett projekt (1:12) kring sjukvårdsmaterial inom vård- och omsorg.

Men för att genomföra projektet är det viktigare att erhålla adekvat personell kompetens, än de 25 000 kronor som respektive förvaltning ska tilldelas enligt förslaget. Kompetensen behövs inom områdena upphandling, sjukvård och hållbar plastanvändning. Förvaltningen förutsätter därför att staden kan tillhandahålla dessa kompetenser till förvaltningen. Om förvaltningen själv ska ta in de kompetenser som erfordras kommer genomförandet bli svårt.

Förvaltningen kan i nuläget inte uppskatta vilka ekonomiska effekter de föreslagna åtgärderna kommer att medföra. Merkostnaderna måste således belysas i projektet. Redan nu kan dock konstateras att de årliga rapporteringskraven kommer innebära administration för förvaltningarna.

Det finns därför anledning att påpeka att förutsättningen för att nämnden ska kunna ta sig an denna uppgift och kunna arbeta långsiktigt är att det lämnas erforderliga resurser i kommande budgetar.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden antar yttrandet daterat den 23 maj 2022 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

14 Dnr AN 2022/00471-1.7.1
Remiss - Revisionsrapport 2021:11 - Granskning av stadens hantering av covid-19, fördjupning

Förslag till beslut

Äldrenämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget samt överlämnar det till revisorerna i Västerås stad och kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerås stad genomfört en granskning av nämndens styrning och interna kontroll rörande hanteringen av covid-19.

Den sammanfattade bedömningen är att det funnits en tillräcklig styrning och intern kontroll rörande hanteringen av covid-19. Det har bedrivits ett arbete för att säkerställa de demokratiska processerna i enlighet med tillämplig lagstiftning. Bedömningen är också att det funnits en välfungerande krisledningsorganisation där politisk ledning och verksamhet bedöms ha följt de roller och ansvar som krisplaner, reglementen och delegationsordningar befast.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning och äldrenämnden har inte genomfört någon formaliserad och dokumenterad utvärdering av krishanteringen. Viss löpande utvärdering har skett men inte av formell karaktär.

EY har endast intervjuat tjänstepersoner i samband med granskningen. I syfte att ge en mer allsidig bild av denna hantering hade det varit av vikt att även intervjua nämndens presidie.

Nämnderna rekommenderas därför att

-Genomföra en initial utvärdering av krishanteringen och identifiera lärdomar som kan åtgärdas omgående och med relativt små insatser.

Förvaltningen genomför nu en utvärdering av krishanteringen och återkommer därefter till nämnden.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget samt överlämnar det till revisorerna i Västerås stad och kommunstyrelsen.

15 Dnr AN 2022/00614-1.4.2 Månadsrapport maj 2022 för äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Helårsprognosen pekar mot en budgetavvikelse på 0,0 mnkr, varav +2,1 mnkr avser beställarverksamheten och -2,1 mnkr förvaltningens egenregiverksamhet. Avvikelsen motsvarar 0,0 procent av nämndens totala budgetram.

16 Dnr AN 1831509- Informationsärende - Budget 2023

17 Dnr AN 2022/00559-2.6.1
Beredningsärende - Upphandling av 28 platser i särskilt boende enligt SOL

18 Dnr AN 1829454-
Informationsärende - Egenregin

19 Dnr AN 1829539-
Informationsärende - Hemvård

20 Dnr AN 1829546-
Informationsärende - Särskilda boenden

21 Dnr AN 1829553-
Informationsärende - HSL-frågor

22 Dnr AN 1829560-
Kurser och konferenser

23 Dnr AN 1829567-
Förvaltningsdialog

24 Dnr AN 1829574-
Övriga frågor